

► PRVÁ BOLA KAMERA

Keď zberateľa starých technických vecí Štefana Holakovského z Bratislavy vyzvete, aby vybral najzaujímavejší zo svojich exemplárov, začne sa zdráhať. Čo vybrať? Niečo je najzaujímavejšie preto, lebo je najstaršie, iné preto, lebo to nemajú iní, niektoré veci sú zase technickým unikátom alebo kuriozitou, ďalšie preto, že pochádzajú napríklad z Edisonových tovární. „Pre laikov je asi najzaujímavejším exponátom mojej zbierky fonograf – predchodca gramofónu, keď sa ešte nahrávalo na valčeky a nie na platne,“ hovorí Štefan Holakovský a hneď začne vymenúvať ďalšie vzácnosti: storočné drevené telefóny na stenu, historické gramofóny, rádia, písacie a počítačové stroje, telefón s číslicami od 1 do 25...

Elektrotechnický inžinier Štefan Holakovský je sám autorom tridsiatich vynálezov a má vlastnú patentovú a známkovú kanceláriu. „Veľa ľudí sa čuduje, prečo zbieram staré, keď pomáham tvoriť a chrániť nové,“ hovorí a jedným dychom dodáva: „Už pred desaťročiami som ako konštruktér pochopil, že nové nemožno tvoriť bez poznania toho, čo bolo predtým.“

Zberateľské začiatky pána Holakovského boli nenápadné – dostala sa mu do rúk ka-

Podľahli ste niekedy zberateľskej vášni?

Jana Hospodárová, moderátorka: Zbieram staré večičky, páčila sa mi, lebo máli svoju históriu. Aj byt mám zariadený v klasickom štýle, kam sa tieto predmety veľmi hodia. Najradšej mám starú okružnú šperkovničku od svojho dedka, na jej vrchníku sú jazdičky a jeden z koní pripomína môjho koňa. Čo je však na šperkovnici najkrajšie, keď ju otvorím, začitím vôňu svojho dedučka, aj keď zomrel pred mnohými rokmi.

Richard Vrabec, moderátor a zabávač: Keď som bol dieťa, môj krstný otec mal veľmi krásne ruzičkové hodinky, ale nechcel mi ich dať. Pred tromi rokmi som v pražskej Zlatej uličke objavil podobné. Odvtedy som si vytvoril veľmi slušnú zbierku asi stovky vreckových hodín. Vzácné kusy mám uložené v trezore u priateľa. K mojim najobľúbenejším patria náramkové hodinky, ktoré v roku 1970 navrhli herec Steve McQueen. Aj keď to vyzerá ako nákladný koníček,

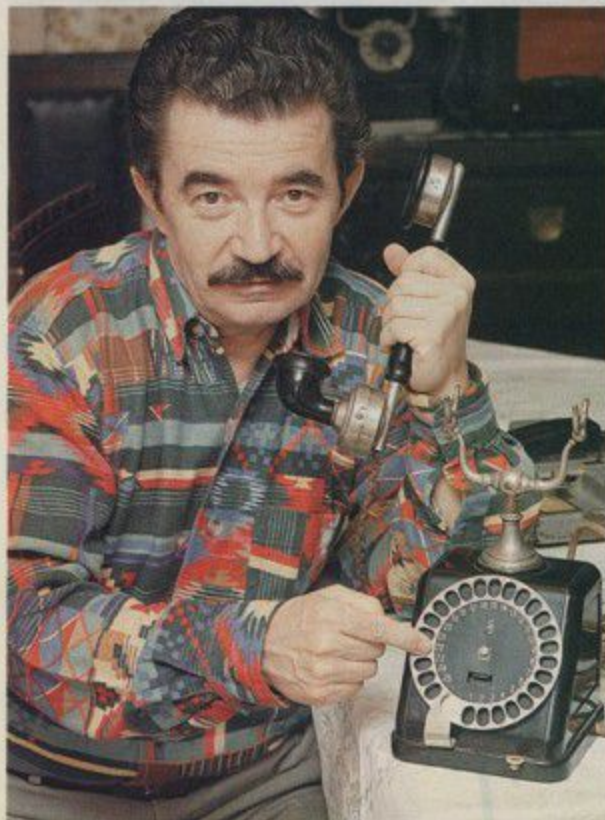
keď sa dostanete medzi zberateľov, už viete, odkiaľ starostlivosť môžete zohnať za výhodnú cenu. Za hodinky, ktoré som pred tromi rokmi kúpil za desaťtisíc českých korún, by som dnes určite nedal viac ako tri tisícky.

Zuzana Tlučková, herečka: Áno, keď som mala deväť rokov, celú dva týždne som zbierala servítky. Potom moja väčšia opadla a milé servítky som poslala na to, na čo boli určené. A aspoň niekoľko týždňov som mala zaujímavé zabavenie desiatu do školy.

Ivan Vojtek, herec: Ako malý chlapec som zbieral zápalkové škatulky, cigarety, odznaky, známky. Ako veľký chlapec som podľahol čaru fajok, mám ich v zbierke štyridsaťdva. Fajky mi paradoxne pomohli odnaučiť sa fajčiť, vďaka nim som prekonal abstinènčné príznaky. (aj, jk)

mera z tridsiatych rokov 20. storočia, na ktorú ničie nefungovalo. „V rámci skúšania som filmoval rodinu a výsledky sa mi tak zapáčili, že som kameru nakoniec kúpil a natočil s ňou veľa dokumentov o našej rodine,“ smieje sa Štefan Holakovský. Skutočnú zbierateľstvu prepadol až pri písaní seriálu Včelotpis v časopise Elektrón. Bolo to 24 pokračovaní o vznikú veci, ktoré nás obklopujú: o ceruzky, žiarovky, teplomere, telefóny, šijacím stroji...

„Postupne som honoráre menil na literatúru a neskôr aj na predmety, o ktorých som písal,“ spomína Štefan Holakovský. Veľa vecí do zbierky pribudlo darom, iné kúpil na burzách, v starolitosťiach alebo cez inzerát. Počít veľkého víťazstva má aj stedy, keď sa mu podarí na burze kúpiť vec, ktorú by nejaký priekupník odniesol do zahraničia. Poďľa Holakovského skutočné šťastie nemôže poznať ten, kto nebol nešťastný. „Viete, aký som bol nešťastný, keď pred mojimi očami kúpil niekto iný telefón, starší ako bol najstarší v mojej zbierke? Ak on bol šťastnejší, ako ja nešťastný, tak som aj ja šťastný,“ zamýšľa sa Štefan Holakovský.

Zberateľ sa snaží nepremeniť svoj byt na depozitár, preto má väčšinu vecí uskladnených u klientov, ktorých zastupuje ako patentový zástupca. Aj tak mu raz jedna známa povedala, že keby bol jej manželom, všetko by mu to povýhadzovala na ulicu. „Odpovedal som, že by to nestihala, lebo ešte pred tým by som ja vyhodil ju,“ hovorí poľožiarom Štefan Holakovský a dodáva: „Čutujem každého, kto nezažil zberateľskú vášň.“

Telefón s číslicami od 1 do 25 a iné kuriozity tvoria zbierku Štefana Holakovského.